

ZADÁNÍ BAKALÁ SKÉ PRÁCE

Název: Podpora vývoje aplikací pro ípové karty Java Card
Student: Valeriya Pak
Vedoucí: Ing. Ji í Bu ek
Studijní program: Informatika
Studijní obor: Informa ní technologie
Katedra: Katedra po íta ových systém
Platnost zadání: Do konce zimního semestru 2017/18

Pokyny pro vypracování

Prostudujte voln dostupné vývojové nástroje pro vývoj applet na platform Java Card. Prove te aktualizaci existujících vývojových modul z p edchozích prací [1, 2] na aktuální verzi Netbeans. Doplte pot ebné vybavení (zásuvné moduly, konfiguraci), aby bylo možno vyvíjet applety pro Java karty, které podporují Secure Channel Protocol 2 (SCP02), p ípadn další protokoly po dohod s vedoucím práce. Výsledek práce otestujte na kart typu NXP J3A.

Seznam odborné literatury

- [1] Petr Vlášek: Demontrace šifrování na platform Java Card, diplomová práce, VUT v Praze, 2008.
[2] Filip Munzar: Podpora vývoje aplikací pro ípové karty Java Card, bakalá ská práce, VUT v Praze, 2014.

prof. Ing. Róbert Lórencz, CSc.
vedoucí katedry

prof. Ing. Pavel Tvrdík, CSc.
d kan

V Praze dne 3. b ezna 2016

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ
KATEDRA POČÍTAČOVÝCH SYSTÉMŮ

Bakalářská práce

Podpora vývoje aplikací pro čipové karty Java Card

Valeriya Pak

Vedoucí práce: Ing. Jiří Buček

30. června 2017

Poděkování

Děkuji Ing. Jiřímu Bučkovi za rady a trpělivost.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou práci vypracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) veškeré použité informační zdroje v souladu s Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.

Beru na vědomí, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s ust. § 46 odst. 6 tohoto zákona tímto uděluji nevýhradní oprávnění (licenci) k užití této mojí práce, a to včetně všech počítačových programů, jež jsou její součástí či přílohou, a veškeré jejich dokumentace (dále souhrnně jen „Dílo“), a to všem osobám, které si přejí Dílo užít. Tyto osoby jsou oprávněny Dílo užít jakýmkoli způsobem, který nesnižuje hodnotu Díla, a za jakýmkoli účelem (včetně užití k výdělečným účelům). Toto oprávnění je časově, teritoriálně i množstevně neomezené. Každá osoba, která využije výše uvedenou licenci, se však zavazuje udělit ke každému dílu, které vznikne (byť jen zčásti) na základě Díla, úpravou Díla, spojením Díla s jiným dílem, zařazením Díla do díla souborného či zpracováním Díla (včetně překladu), licenci alespoň ve výše uvedeném rozsahu a zároveň zpřístupnit zdrojový kód takového díla alespoň srovnatelným způsobem a ve srovnatelném rozsahu, jako je zpřístupněn zdrojový kód Díla.

V Praze dne 30. června 2017

.....

České vysoké učení technické v Praze
Fakulta informačních technologií

© 2017 Valeriya Pak. Všechna práva vyhrazena.

Tato práce vznikla jako školní dílo na Českém vysokém učení technickém v Praze, Fakultě informačních technologií. Práce je chráněna právními předpisy a mezinárodními úmluvami o právu autorském a právech souvisejících s právem autorským. K jejímu užití, s výjimkou bezúplatných zákonných licencí, je nezbytný souhlas autora.

Odkaz na tuto práci

Pak, Valeriya. *Podpora vývoje aplikací pro čipové karty Java Card*. Bakalářská práce. Praha: České vysoké učení technické v Praze, Fakulta informačních technologií, 2017.

Abstrakt

Probírají se především mechanismy zabezpečení komunikace se smart karty pomocí SCP01 a SCP02 podle specifikace GlobalPlatform. Práce popisuje mezinárodní standardy, technologií čipových karet na platformě Java Card. V rámci této práce sada modulů Java Card Manager Suite pro vyvojové prostředí NetBeans IDE byla rozšířena o podporu protokolu SCP02.

Klíčová slova Čipová karta, Java Card, Java applet, GlobalPlatform, NetBeans IDE

Abstract

This thesis describes secure communication with Smart Card based on GlobalPlatform specification v2.2. It also describes other standards related Smart Cards, general principles of the Java Card technology and NetBeans Platform. As a part of this thesis the Java Card Manager Suite was updated to support SCP02.

Keywords Smart Card, Java Card, Java applet, GlobalPlatform, NetBeans IDE

Obsah

Úvod	1
1 Teoretická část	3
1.1 Smart Card	3
1.2 Java Card	4
1.3 Komunikace s chytrými kartami	8
1.4 GlobalPlatform	10
1.5 NetBeans	14
1.6 Alternativní vývojové nástroje	17
2 Návrh	21
2.1 Model požadavků	21
2.2 Návrh změn	21
3 Implementace	25
3.1 Podpora SCP02	25
3.2 Opakované nahrání .cap souborů	29
4 Testování	31
4.1 NXP J3A	31
Závěr	33
Literatura	35
A Seznam použitých zkratk	37
B Obsah příloženého CD	39
C Autentikace	41
C.1 INITIALIZE UPDATE	41

C.2 EXTERNAL AUTHENTICATE 42

Seznam obrázků

1.1	Virtuální počítač JavaCard	6
1.2	Struktura APDU příkazu	9
1.3	Struktura APDU odpovědi	10
1.4	Architektura čipové karty GlobalPlatform	11
1.5	Generování klíčů podle SCP01	13
1.6	Generování klíčů podle SCP02	14
1.7	Generování R-MAC	14
1.8	Architektura NetBeans Platfrom	15
1.9	Architektura NetBeans IDE	16
1.10	JCKit	20
2.1	Diagram užití	23
3.1	Hierarchie tříd	25
3.2	Připojení karty	29
3.3	Výběr souboru	30

Seznam tabulek

1.1	Přehled standardů chytrých karet	5
1.2	Podmnožina Java Card	7
1.3	Návratové kódy SW1 a SW2 podle ISO/IEC 7816-4	10
C.1	APDU příkaz INITIALIZE UPDATE	41
C.2	APDU příkaz EXTERNAL AUTHENTICATE	42
C.3	Hodnoty P1 EXTERNAL AUTHENTICATE	42

Úvod

Chytré karty jsou od svého vzniku velice aktuální a postupně se zavádí ve stále více odvětví lidské činnosti. Zpracování dat v kartě zaručují aplikace, které jsou schopné běžet na zařízení s omezeným výpočetním výkonem a malou paměťovou kapacitou

Platforma Java Card umožňuje vývoji a běh aplikaci, tzv. 'appletu', na chytrých kartách. Pro snadnější vývoj appletu a jejich nasazení Ing. Petr Vlášek v rámci své diplomové práce „Demonstrace šifrování na platformě Java Card“[1] vytvořil sadu modulu Java Card Manager Suitě pro vývojové prostředí NetBeans IDE verze 6.0. Bc. Filip Munzar v práci „Podpora vývoje aplikací pro čipové karty Java Card“[2] přepsal tyto moduly, aby je bylo možné používat v NetBeans IDE ve verzi 8.0.

Cílem práce je aktualizovat sadu modulu Java Card Manager Suite pro Netbeans IDE ve verzi 8.2: otestovat a případně je přepsat. Dalším úkolem je rozšíření funkčnosti o podporu protokolu zabezpečeného kanálu SCP02.

Textová část práce se zaměřuje na potřebné teoretické základy. Obsahuje informaci o technologii Smart Card. Probírá se platforma Java Card, NetBeans a alternativní vývojové nástroje. Jelikož implementace podpory zabezpečeného komunikačního protokolu SCP02 je primární cíli této práce jsou popsány průběh komunikace s chytrými kartami a její zabezpečení v rámci specifikace GlobalPlatform.

Praktická část se věnuje úpravám v Java Card Manager Suitě a implementaci podpory SCP02.

Teoretická část

Obsahem této kapitoly je přehled použitých nástrojů a technologií. Jsou popsány Smart Card, Java Card, GlobalPlatform, platforma NetBeans a vývojové prostředí NetBeans IDE. Také jsou probrané alternativní vývojové nástroje.

1.1 Smart Card

Smart Card je čipová karta s integrovaným obvodem (proto bývají označovány jako ICC karty), který je zodpovědný za zpracování veškerých dat. Samotný obvod se skládá z mikroprocesorů s vstupním a výstupním rozhraním a pamětí.

Ze softwarového pohledu se na smart kartě nachází: operační systém, aplikace a v kartách s interpretem jsou běhové prostředí¹ a zavaděč².

1.1.1 Klasifikace karet

Karty lze klasifikovat podle několika kritérií. Zvolený způsob zohledňuje nejvýznamnější atributy, které primárně ovlivňují možný způsob použití, resp. aplikaci karet.

Podle způsobu komunikace karty se dělí na 3 typy: kontaktní, bezkontaktní a s dvojitým rozhraním.

Kontaktní smart karta obsahuje výše uvedené součástky a kontaktní oblast s 6 nebo 8 kontakty, pomocí kterou se spojí s čtečkou.

Bezkontaktní smart karta obsahuje rovněž výše popsané části, RFID čip a vestavěnou anténu, umístěnou po celém obvodu karty, kterou prostředkovává elektromagnetické vlny.

¹Komponenta, obsahující interpret. Stará se o běh aplikací na čipové kartě a také o knihovny těchto aplikací

²Obstarává nahrávání a odstraňování aplikací z karty

Smart karty s dvojitým rozhraním se využívají buď jako kontaktní nebo bezkontaktní podle potřeby.

Z hlediska vnitřní architektury rozlišujeme karty paměťové a mikroprocesorové.

Paměťové jsou osazeny EPROM a EEPROM paměti a obvodem. Obvykle neumí kryptovat a poskytují základní zabezpečení. Jsou levnější než mikroprocesorové a vzhledem ke své jednoduchosti se využívají pro jednoduché aplikace.

Mikroprocesorové navíc obsahují volatilní paměť a mikroprocesor. EEPROM paměť poskytuje souborový systém, volatilní RAM paměť se používá pro ukládání dočasných dat mikroprocesoru. Také v kartě může být implementován kryptografický koprocessor.

Též lze rozlišovat karty podle využitého operačního systému, tzv. COS.

Dedikovaný je určený výhradně pro obsluhu jedné aplikace.

Multiaplikační dovoluje instalaci a běh několika aplikací.

COS spravuje souborový systém, přenos dat mezi kartou a čtečkou, spouštění aplikace a poskytuje API.

1.1.2 Standardy a specifikace

Jelikož čipová karta je jedna z komponent komplexního systému, nejen její samotné vlastnosti musejí být definované, ale také způsoby komunikace nebo rozhraní. Hlavním účelem standardů a specifikace je zajištění, že samotné karty, čtecí zařízení a aplikace od různých výrobců budou schopné spolupracovat.

1.2 Java Card

Platforma Java Card je technologie z rodiny Java, která umožňuje vývoj a poskytuje běh aplikací nazývaných applety. Je multiplatformní, zaručuje bezpečný běh appletu, a je kompatibilní s existujícími mezinárodními standardy: ISO, EMV a GlobalPlatform1.1.2.

Od Java Card 3.0 je technologie Java Card k dispozici ve dvou edicích. První z nich je Classic edition a druhou pak Connected edition. Classic edition je nástupce specifikace Java Card 2.2.2, zaměřená na současné použití čipových karet a založená na ISO/IEC 7816 a ISO/IEC 14443. Java Card Connected edition přidává podporu modelu webové aplikace. Tato práce je zaměřena na Classic edition.

Technologie Java Card má tři stavebně kameny:

Tabulka 1.1: Přehled standardů chytrých karet

Název	Popis
ISO/IEC 7816	Je vyvinut Mezinárodní organizace pro normalizaci a je nejdůležitější standard, který popisuje charakteristiky čipové karty. 1. část definuje fyzikální vlastnosti karty, obsahem 2. kapitoly jsou rozměry a umístění kontaktního modulu, 3. popisuje konkrétní význam a použití jednotlivých vývodů konektorů a přenosové protokoly, 4. se věnuje aplikačnímu protokolu, struktuře uložených dat a metodám přístupu k nim. Části 5. – 15. jsou dodatky a vysvětlivky k ISO 7816-3 a ISO 7816-4.
ISO/IEC 14443	Mezinárodní norma popisující bezkontaktní karty a přenosové protokoly pro komunikaci s nimi.
EMV	Specifikace platebních karet a transakčních terminálů. Vychází z normy ISO/IEC 7816 a lze považovat za rozšíření zaměřené na finanční operace.
PC/SC (Personal Computer/Smart Card)	Popisuje integraci chytrých karet do počítačových systémů. Stanovuje API uživatelských aplikací a driverů čtecích zařízení.
GlobalPlatform	Viz kapitola 1.4

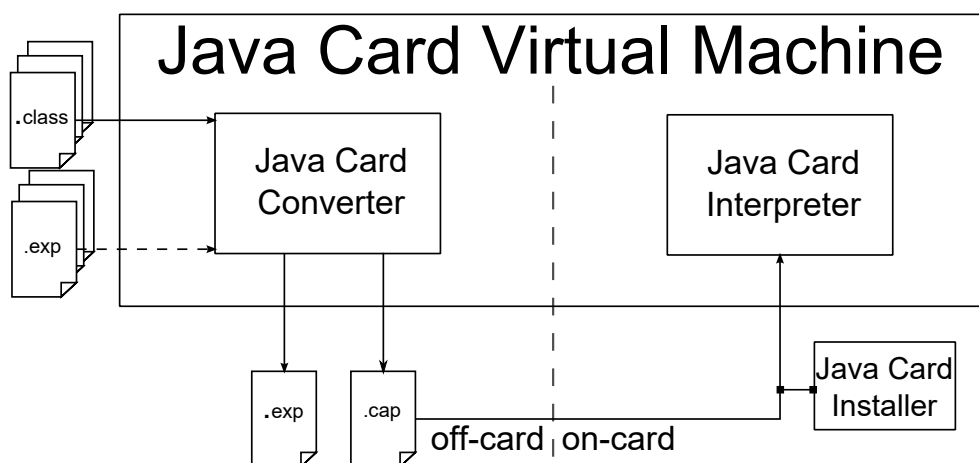
- Java Card Virtual Machine definuje podmnožinu programovacího jazyka Java a virtuální stroj pro Java Card.
- Java Card Runtime Environment určuje chování při kompilaci a spuštění programu Java – popisuje správu paměťové oblasti, zacházení s appletem atd.
- Java Card API specifikuje třídy a jejich metody pro vývoj appletů.

1.2.1 Virtuální stroj Java Card a jeho omezení

Na rozdíl od klasické Java Virtual Machine (JVM) Java Card Virtual Machine (JVCVM) tvoří dvě části: konvertor (JavaCard Converter) a interpret (JavaCard Interpreter).

Konvertor je umístěn mimo kartu (off-card) a zpracovává `.class` soubory tříd, které tvoří balík. Výsledkem je `.cap` soubor, který je potom nahrán na čipovou kartu. Spolu s `.cap` souborem konvertor vytváří také `.exp` soubory, které obsahují jenom popis veřejných tříd balíku. Konvertor může brát jako vstup `.exp` soubory v případě konvertace balíčka, který importuje třídy z jiného. Také konvertor kontroluje správnost byte kódu a provádí jeho optimalizace, detekuje nedodržení omezení definujících jazyk Java Card[3].

Interpret je on-card součástí, tzn. že pracuje přímo v kartě: provádí instrukce bajtkódu, zajišťuje bezpečnost v době běhu appletu a spravuje paměť. Právě interpret poskytuje jednu z největších výhod platformy Java Card – nezávislost na hardwaru. Interpret nezavádí sám `.cap` soubory, a pouze provádí kód, který se v nich nachází. Zavádění má na starosti instalátor, který není součástí JVCVM. Důvodem rozdělení je zachování malou velikostí jak instalátorů tak JVCVM[4].

Obrázek 1.1: Virtuální počítač JavaCard

Typické zařízení s omezeným výpočetním výkonem má kolem 1.2K RAM, 16K non-volatilní paměti, průměrně 40K ROM a na implementace některých prvků klasické Javy by nestačilo místo. Proto specifikace JCVM definuje omezení podmnožiny jazyků Java Card.

Je nutné zmínit, že virtuální stroj Java Card Connected edition obsahuje výrazná rozšíření oproti klasické platformě: je schopen pracovat s více vlákny a tedy i podporovat garbage collector, obsahuje širší API, podporuje servlety³ a HTML rozhraní.

1.2.2 Java Card applety

Applet je aplikace na platformě Java Card a musí rozšiřovat abstraktní třídu `javacard.framework.Applet`, jejíž obsahem jsou definice metod zodpovědných za komunikaci mezi appletem a běhovým prostředím Java Card: `install`, `select`, `deselect`, `process`.

Statická funkce `install` slouží k vytvoření instance třídy appletu a jeho zaregistrování, musí přímo nebo nepřímo volat metodu `register`, která daný applet zaregistruje a přiřadí mu hexadecimální identifikátor AID, kterým bude daný applet vybírán. Metoda `select` je zavolána, když je daný applet vybrán

³Nástroj pro tvorbu webových aplikací

Tabulka 1.2: Podmnožina Java Card

Nepodporované	Podporované
Funkcionalita	
Dynamické nahrávání tříd Security Manager Finalizace Vlákna Klonování Typově bezpečné výčtové typy Variabilní počet argumentů	Balíčky Dynamické vytváření objektů Virtuální metody Rozhraní Výjimky Generické datové typy Statický import
Klíčová slova	
native strictfp synchronized enum transient assert volatile	abstract boolean break case catch class continue default do else extends final finally for goto if implements import instanceof int interface new package private
Typy	
char double float long Vícerozměrná pole	boolean byte short int Objekty Jednorozměrná pole

přes APDU příkaz SELECT. Applet může své vybrání odmítnout pomocí návratové hodnoty false, nebo vyhozením výjimky. V případě, že metoda `select` vrátí true, APDU příkazy jsou dále zpracovány metodou `process`. Metoda `deselect` appletu je zavolána v případě, že je daný applet vybrán a je zavolán příkaz SELECT obsahující AID jiného appletu. Metoda dává možnost appletu provést operace nutné pro jeho správné ukončení [5].

implicitně applety jsou vzájemně nezávislé a nemůžou mezi sebou komunikovat, ale pokud applet implementuje rozhraní `javacard.framework.Shareable`, pak může sdílet některé své metody. Přecházet mezi applety můžou jenom primitivní typy a reference na APDU bufer⁴. Stejně jako Java dovoluje vytváření balíčků tříd a rozhraní, Java Card umožňuje vytváření balíčků ze souvisejících appletů.

1.2.2.1 Alternativy Java Card

Java Card není jediná vývojová platforma pro čipové karty. Obsahem této sekce jsou stručné popisy alternativních platform.

MULTOS je otevřený multiaplikační systém. Certifikován na nejvyšší úrovni zabezpečení dle standardu ITSEC E6⁵. Používá se převážně v oblasti řízení přístupu, bankovníctví a platebních systémech, elektronických pásech nebo autentizačních systémech. Aplikace můžou být vytvořené buď pomocí nového jazyka nazvaného MEL, nebo C a Java pro které je poskytován překladač na jazyk MEL. Také používá virtuální stroj a díky tomu vývoj aplikací není závislý na nějakém konkrétním typu karty[6].

.NET Card je softwarová platforma a byla firmou HiveMinded, která ji implementovala do smart karet jako .NET Card framework, který vznikl pod patronátem firmy Microsoft. Aplikace pro technologii .NET Card lze programovat pomocí různých programovacích jazyků a také je možné použít v kódu jedné aplikace více programovacích jazyků zároveň, protože je daný kód aplikace následně překompilován do .NET kódu. Stejně jako technologie Java Card je to multiaplikační prostředí a obsahuje virtuální stroj.[7].

1.3 Komunikace s chytrými kartami

Tato část se věnuje komunikaci mezi čtečkou a kartou. Popisuje průběh komunikace a vysvětluje některé pojmy, které pak jsou použité v 1.4.

Celá komunikace je zahájena vložením čipové karty do čtečky a v tomto momentě je karta resetována a první informací, kterou pošle čtečce nazpět,

⁴Misto v kartě, kde obvykle se rozmísťuje přijaty APDU příkaz a vytváří se odpověď na něj.

⁵The Information Technology Security Evaluation Criteria – sada kritérií pro hodnocení počítačové bezpečnosti

je ATR. Samotná komunikace je vždy založena na principu master-slave, kde čtečka je v roli master a posílá příkaz do Smart karty, která je zpracovává a posílá odpověď čtečce. Komunikace probíhá pomocí přenosového protokolu, nejpoužívanější jsou T=0 a T=1. Do přenosového protokolu se zabalí APDU příkazy a data.

1.3.1 ATR

ATR (*Answer To Reset*) je signál, který karta vyšle po vložení do čtečky. Jeho obsahem jsou údaje související s předávacím protokolem, informace o kartě a pro navázání a udržení spojení s ní.

1.3.2 APDU

APDU je zkratka z anglického *Application Protocol Data Unit*. Jedná se o mezinárodně standartizovanou komunikační jednotku na aplikační vrstvě. Existují dva formáty APDU zpráv: příkazy a odpovědi.

APDU příkaz se skládá z povinné hlavičky (header) a nepovinného těla (body), jeho struktura je znázorněna na obrázku 1.2.

Hlavička				Tělo		
CLA	INS	P1	P2	Lc	Data	Le

Obrázek 1.2: Struktura APDU příkazu

V hlavičce jsou čtyři parametry, každý o velikosti jeden bajt:

- bajt třídy **CLA**
- bajt instrukce **INS**
- bajt prvního parametru **P1**
- bajt druhého parametru **P2**

Bajty třídy a instrukce identifikují operace, která se bude provádět. Tělo APDU příkazu se skládá z:

- pole **Lc** o velikosti jeden bajt, jehož obsahem je počet bajtů v poli dat.
- pole **Data**, které obsahuje Lc bajtů dat.
- pole **Le** o velikosti jeden bajt reprezentuje očekávanou velikost pole Data v odpovědi.

APDU odpověď se skládá z nepovinného těla a povinné patičky, které obsahuje dva bajty Status Words: **SW1** a **SW2**. Jedná se o „návrátové kódy“ z čipové karty, které buď signalizují úspěšnost provedení příkazů, nebo v opačném případě obsahují informace o chybě.

Tělo	Patička	
Data	SW1	SW2

Obrázek 1.3: Struktura APDU odpovědi

Tabulka 1.3 ukazuje základní rozdělení odpovědi podle hodnot SW1 a SW2.

Tabulka 1.3: Návrátové kódy SW1 a SW2 podle ISO/IEC 7816-4

		SW1	SW2
Operace dokončena	Zpracováno normálně	90 61	00 XX
	Zpracováno s varováním	62 63	XX XX
Operace přerušena	Chyba při zpracování	64 65	XX XX
	Chyba při kontrole	67 – 6F	XX

1.4 GlobalPlatform

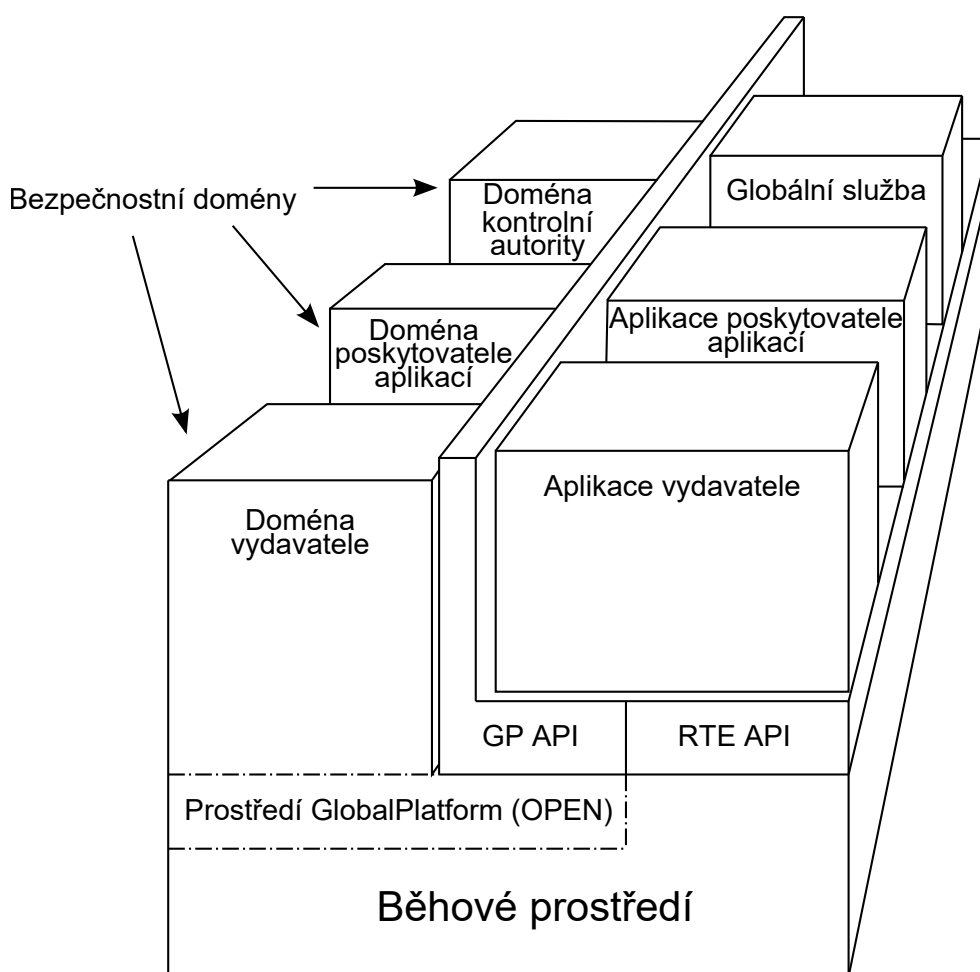
GlobalPlatform je nezávislá nezisková organizace, cílem které je standardizace infrastruktury pro usnadnění vývoje, nasazení a správu čipových karet. Původně byla vytvořena asociací Visa pod názvem Open Platform. Jejich specifikace umožňuje vydavatelům čipových karet vytvářet flexibilní jedno i víceaplikační systémy. Čipové karty, které mají implementován systém podle GlobalPlatform, umožňují používat bezpečný mechanismus nahrávání a instalace aplikací⁶ na kartu a zajistit tak řízení životního cyklu multiaplikačních karet. Návrh GlobalPlatform předpokládá, že vydavatel nechce nutně spravovat veškerý obsah karty, zejména ten obsah, který mu nepatří.

Zdrojem informací pro tuto kapitolu je převážně specifikace GlobalPlatform v2.2 [8].

⁶Protože specifikace GlobalPlatform je platformě nezávislá v této kapitole applety jsou ozancovane jako aplikace.

1.4.1 Architektura GlobalPlatform

Architektura GlobalPlatform se skládá z několika komponent, které zajišťují nezávisle na hardwaru a výrobci rozhraní. Obrázek 1.4 znázorňuje ukázkovou konfiguraci karty, která obsahuje jednu nebo více aplikací od vydavatele, společníků vydavatele a několik aplikací poskytujících globální služby jiným aplikacím. Všechny aplikací mají být implementované v zabezpečeném běhovém prostředí, které poskytuje hardwarově nezávislé API.

Obrázek 1.4: Architektura čipové karty GlobalPlatform

OPEN je jádro systému GlobalPlatform a jeho nejdůležitější funkce jsou poskytování API aplikacím, výběr aktivní aplikace a směrování příkazů na ni. Také vykonává nahrání aplikačního kódu a s tím spojené správu paměti karty, instalace aplikací nahraných na kartu a má zodpovědnost za dodržení bezpečnostních pravidel definovaných pro řízení obsahu karty.

Bezpečnostní domény jsou privilegované (systémové) aplikace (nikoli místa

v paměti, do kterých se instalují aplikace), které na kartě zastupují vydavatele karty nebo poskytovatele aplikací. Obsahují kryptografické klíče, určené pro vytvoření zabezpečeného kanálu a prostřednictvím domén se provádí správa obsahu karty. Aplikace mohou využívat služby bezpečnostních domén pro veškeré procesy spojené s otevíráním a použitím zabezpečeného kanálu. Podle svého určení rozeznáváme 3 typy domén: doména vydavatele, kontrolní autority a aplikační domény. Všechny karty mají povinnou jedinou doménu vydavatele. Poskyvatelé aplikací mohou mít svojí vlastní doménu ke správě svých aplikací, s klíči, které jsou nezávislé na vydavateli karty.

Architektura GlobalPlatform nestanovuje RTE a může být implementována pro jaký-koliv multiaplikacní systém, například Java Card či MULTOS.

1.4.2 Zabezpečení komunikace

Zabezpečení komunikace podle specifikace GlobalPlatform je v souladu s ISO standardy a je jejich nadstavbou. Architektura GlobalPlatform poskytuje zásadní mechanismy, které umožňují zabezpečenou komunikaci mezi kartou a off-card entitou, tzv. zabezpečené kanály. Zabezpečený kanál dovoluje autentikaci entit a nastavení klíčů, které budou použité během sessiony. Tedy protokol zabezpečeného kanálu (*Secure Channel Protocol*, dále jen SCP) definuje pravidla navázání a použití zabezpečeného kanálu. V rámci jakéhokoliv protokolu zabezpečeného kanálu jsou poskytovány tři úrovně zabezpečení komunikace mezi off-card entitou a kartou:

- Vzájemná autentikace entit – karta a externí entita ověří totožnost pomocí znalosti sdíleného tajemství.
- Integrita dat – příjemce kontroluje, jestli nedošlo k modifikaci pořadí dat a jejich zdrojem je autentikovaná entita.
- Důvěrnost dat – data nejsou přístupné neautentikované entitě.

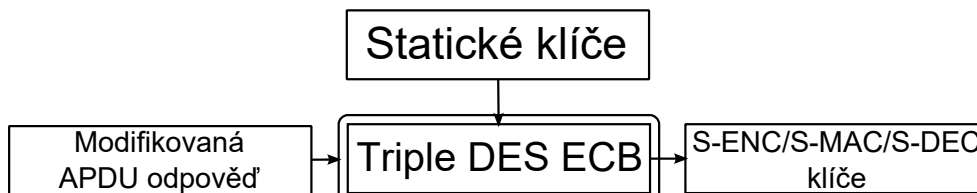
Aplikace mohou přímo ovládat zabezpečený kanál vlastnictvím sady kryptografických klíčů a plnou implementací protokolu, takové aplikace jsou například bezpečnostní domény. Nebo nepřímo pomocí využití prostředků bezpečnostních domén.

V roce 2006 GlobalPlatform zavedla SCP verze 02 a protokol SCP01 prohlásila jako završený.

1.4.2.1 SCP01

SCP01 pro vzájemnou autentikaci karty a externí entity používá symetrickou kryptografii. Explicitní inicializace kanálu se začíná APDU příkazem INITIALIZE UPDATE a pomocí odpovědi se vytvářejí tři klíče: šifrovací klíč *S-ENC*, klíč autentikace zpráv *S-MAC*, který je zodpovědný za kontrolu integrity APDU příkazů, a klíč pro šifrování citlivých dat *S-DEC*. Generování

klíčů se provádí prostředstvím TripleDES v ECB módu a je znázorněna na obrázku 1.5. Off-card entita ověří kryptogramu karty a v případě úspěchu odešle APDU příkaz EXTERNAL AUTHENTICATE a karta ověří kryptogramu off-card entity.

Obrázek 1.5: Generování klíčů podle SCP01

Pokud je požadována kontrola integrity APDU příkazů, než příkaz se odešle, původní příkaz se modifikuje a vygeneruje se jeho C-MAC. V CLA bajtů příkazu se nastaví bit identifikující, že APDU příkaz obsahuje zabezpečení, Lc bajt se zvětší o délku C-MAC a na konec se přidá vygenerovaný C-MAC. Stejný postup provede karta a porovnáním C-MAC se zaručuje integrita APDU příkazu. Pro generování C-MAC se používá Triple DES v CBC módu a C-MAC klíč.

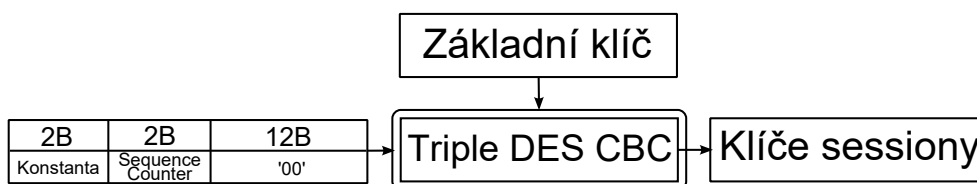
Je-li nastavená úroveň zabezpečení požaduje šifrování pole DATA, pole DATA se šifruje pomocí Triple DES v CBC módu a S-ENC klíčů. Lc bajt se zvětšuje, a na konec se přidá C-MAC.

Požadovaná úroveň zabezpečení se nastavuje v APDU příkazu EXTERNAL AUTHENTICATE v bajtů P1 C.3.

1.4.2.2 SCP02

Stejně jako SCP01 je založen na symetrické kryptografii a explicitní inicializace kanálu se provádí pomocí APDU příkazu INITIALIZE UPDATE a EXTERNAL AUTHENTICATE. SCP02 přináší větší možnosti implementace, například kontrolu integrity odpovědi – R-MAC, což znamená, že sada klíčů sessiony se rozšíří o R-MAC klíč. Struktura pole DATA v odpovědi INITIALIZE UPDATE narozdíl od SCP01 obsahuje dva bajty Sequence Counter, které se používají k generování klíčů sessiony. Dále protokol definuje čtyři konstanty pro klíče místo použití statických klíčů:

- '0101' – C-MAC
- '0102' – R-MAC
- '0182' – S-ENC
- '0181' – S-DEK

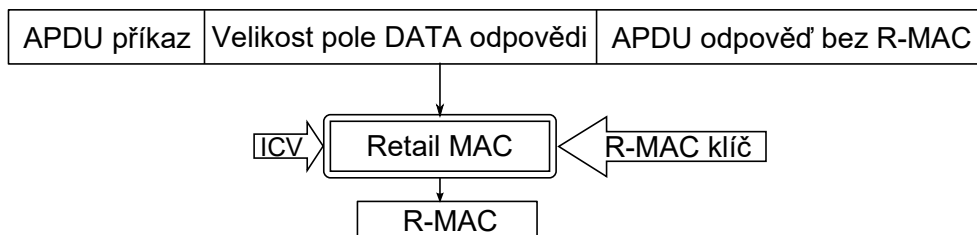

Obrázek 1.6: Generování klíčů podle SCP02

Pro generování klíčů (viz obrázek 1.6) se používá Triple DES v CBC modu, což je další rozdíl oproti SCP01.

Další rozšíření SCP02 je možnost generování C-MAC k nemodifikovanému APDU příkazu. Možnost generace C-MAC k modifikovanému APDU zůstává, viz 1.4.2.1. Pro generování C-MAC se používá algoritmus Retail MAC a C-MAC klíč sessiony. ICV se nastaví na C-MAC, který byl vygenerovaný k předchozímu příkazů a zašifruje se pomocí Single DES. První ICV sessiony použity pro APDU příkaz EXTERNAL AUTHENTICATE je nulový a není šifrovaný.

Pokud nastavená úroveň zabezpečení vyžaduje integritu odpovědi off-card entita musí ukládat poslední APDU příkaz. Příkaz se ukládá nemodifikovaný, ale pokud pole DATA je prázdné do bajtů Lc se zapíše nula.

Obrázek 1.7: Generování R-MAC

Off-card entita generuje R-MAC, který se porovnává s R-MAC z APDU odpovědi, čímž se zaručuje integrita. První ICV je nulový, dále ICV se stává poslední vygenerovaný R-MAC. Na rozdíl od ICV, který se používá pro C-MAC, ICV pro R-MAC se nešifruje.

1.5 NetBeans

Tato kapitola se věnuje platformě NetBeans a NetBeans IDE. Informace použité v této kapitole byly převzaty z knihy Platforma NetBeans: Podrobný průvodce programátora [9].

NetBeans Platform je framework, který umožňuje vytváření velkých desktop aplikací. Jeho rodičem je projekt českých studentů Xelfi – vývojové prostředí pro jazyk Java, které pak bylo přejmenované na NetBeans. Časem se projekt NetBeans rozrůstal a vydělením obecné části, společné pro desktopové

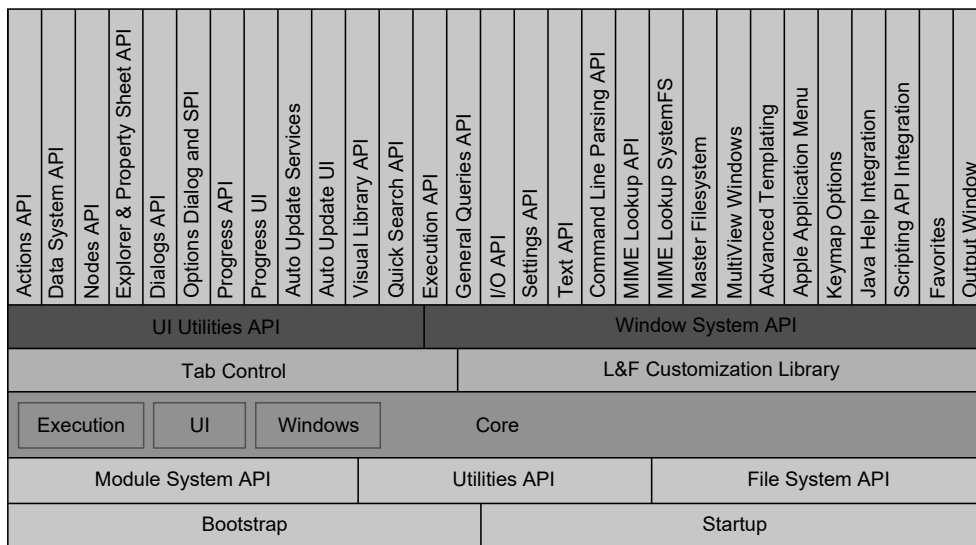
aplikace, vznikla platforma NetBeans. Stejnojmenné Nebeans IDE nyní je postaveno na platformě Netbeans.

1.5.1 Netbeans Platform

Platforma je postavena na standardní knihovně Java Swing a pokrývá především následující oblasti vývoje:

- Správa oken a vizualizace dat
- Správa akcí a jejich provázání s uživatelskými nabídkami
- Správa modulů a jejich závislostí
- Internacionalizace
- Perzistence dat

NetBeans Platform má modulární architekturu, kterou demonstruje obrázek 1.8.

Obrázek 1.8: Architektura NetBeans Platfrom

Jádrem celé platformy je běhový kontejner NetBeans (*NetBeans Runtime Container*), který je tvořen pěticí modulů:

- Bootstrap – nejdříve spouštěný modul. Zpracovává parametry příkazové řádky, stará se o nalezení běhového prostředí Java a inicializaci počátečního zavaděče tříd (boot classloader), který načte modul Startup.

1. TEORETICKÁ ČASŤ

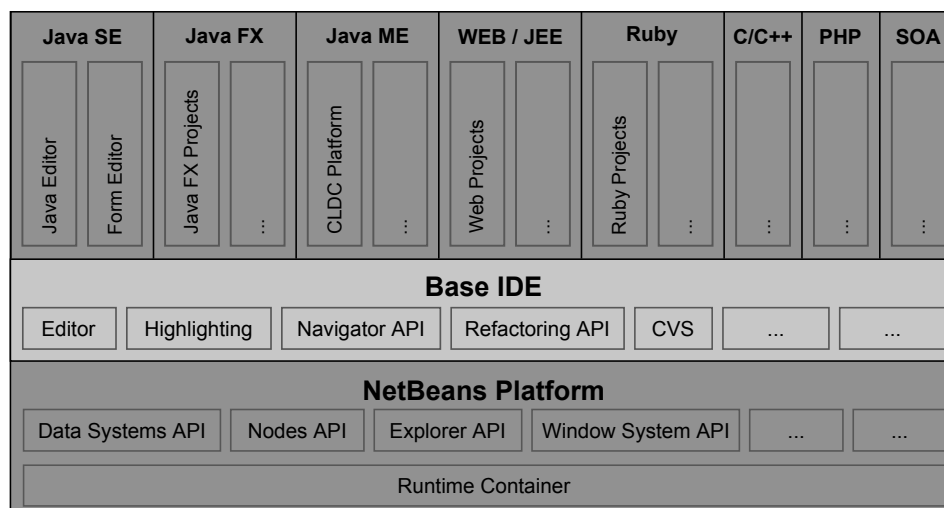
- Startup – má za úkol nastartovat aplikací. Inicializuje správce modulu (Module System) a souborového systému (File System).
- Module System – spravuje moduly a jejich závislosti. Informuje běhový kontejner, jak má jednotlivé moduly načítat.
- File System – realizuje virtuální souborový systém, kterým platforma sjednocuje přístup k datům.
- Utilities – obsahuje pomocné komponenty například pro práci s XML soubory.

Úkolem běhového kontejneru je pouze připravit prostředí pro ostatní moduly. Proto, pokud při spouštění nenalezne žádné moduly, po inicializaci skončí. Nalezeným modulům běhový kontejner vyřeší závislosti a pokud jsou splněny, je modul načten. Moduly nemusí být načteny ihned při startu, ale až když jsou potřeba.

Jak je vidět na obrázku 1.8 sada dalších API a služeb je také obsahem distribuce NetBeans Platform.

1.5.2 Netbeans IDE

Netbeans IDE je multiplatformní open-source vývojové prostředí vlastněné firmou Oracle. Jak už bylo řečeno její technologickým základem je platforma Netbeans. Tedy také má modulární architekturu ?? a díky tomu je snadno rozšiřitelná a může se přizpůsobit podle potřeb jednotlivých uživatelů.

Obrázek 1.9: Architektura NetBeans IDE

Základní funkcionalita obsahuje grafický debugger, obsluhu automatizačních nástrojů, statickou analizu. Syntaktická kontrola kódu a nápovědy jsou samozřejmostí. V současné době aktuální verze Netbeans IDE je 8.2, která byla představena v roce 2016.

1.6 Alternativní vývojové nástroje

Existuje řada nástrojů pro usnadnění práce s Java Card applety. Jedné umožňují proces vývoje, např: Java Card Development Kit, EclipseJCDE nebo JCKit. Jiné, jako GPShell, jsou zaměřené především na komunikaci s kartou nebo správu její obsahu. V této kapitole jsou popsány volně dostupné nástroje pro vývoj appletu na platformě Java Card.

1.6.1 Java Card Development Kit

Java Card Development Kit (JCDK) poskytuje kompletně a nezávislé vývojové prostředí, ve kterém Java Card applety mohou být vyvinuté, otestované a nasazeny. Součástí JCDK jsou:

- Sada CLI nástrojů pro vývoj a nasazení aplikací. Jsou nezbytnou částí JCDK jejich podrobný popis lze nalézt v sekci 1.6.1.1.
- Komponenty pro emulace (včetně kryptografické funkcionality). Vyhovují specifikace Java Card Platform.
- Ukázkové zdrojové kódy a dokumentace.

1.6.1.1 Nástroje Java Card Development Kitu

Táto sekce popisuje jednotlivé nástroje z JCDK a jejich funkcionalitu.⁷

Jeden z největších přínosů verze 3.0.5. JCDK je Eclipse plug-in, který výrazně zjednodušuje použití ostatních. Doporučená pro tento plug-in verze prostředí Eclipse Luna již není v dnešní době aktuální, což může být problematické pro některé vývojáře.

- **Eclipse plug-in** – Spuštění zbytku nástrojů v Eclipse IDE⁸.
- **apdutool** – Odesílání APDU příkazy do běhového prostředí Java Card nebo simulátoru.
- **capdump** – Vytváření ASCII reprezentace `.cap` souborů.

⁷Seznam nástrojů a jejich funkcionalita je aktuální pro klasickou edici Java Card platformy verze 3.0.5.

⁸Vývojové prostředí určené pro programování v jazyce Java. Je rozšiřitelné za pomoci pluginů.

- **capgen** – Generování `.cap` souborů z Java Card Assembly souborů.
- **classic_simulator** – Debugování Java tříd v Eclipse IDE nebo z příkazové řádky.
- **Converter** – Konvertace `.class` souborů do `.cap`.
- **cref** – Spuštění C-language Java Card RE referenční implementace z příkazové řádky. Existují tři verze tohoto nástrojů pro ovládání různých komunikačních protokolů.
- **exp2text** – Vytváření textové reprezentace `.exp` souborů.
- **on-card installer** – Instalace aplikace a stažení Java Card balíčků. Také je schopný smazávat balíčky a applety z karty.
- **maskgen** – Maskování Java Card Assembly souborů.
- **Normalizer** – Zpětná kompatibilita s applety v.2.2.2.
- **off-card verifier** – Ověření výstupních souborů podle specifikací Java Card. Skládá se ze třech nástrojů: `verifycap` verifikuje `.cap` soubory, `verifypexp` – `.exp` a `verifyprev` kontroluje binární kompatibilitu porovnáním příslušných `.exp` souborů.
- **scriptgen** – Převod `.cap` souborů do sekvence APDU příkazů.

1.6.2 EclipseJCDK

EclipseJCDK je plugin pro Eclipse IDE a používá platformu Eclipse pro obalení JCDK. Má dvě zásadně nevýhody: podporuje JCDK pouze ve verze 2.2.2 a poslední aktualizace tohoto pluginu se provedla v roce 2012[10]. Vzhledem k tomu, že JCDK má vlastní nástroj pro integraci do Eclipse IDE, plugin EclipseJCDK je zastaralý a již není nadále použitelný.

1.6.3 jCardSim

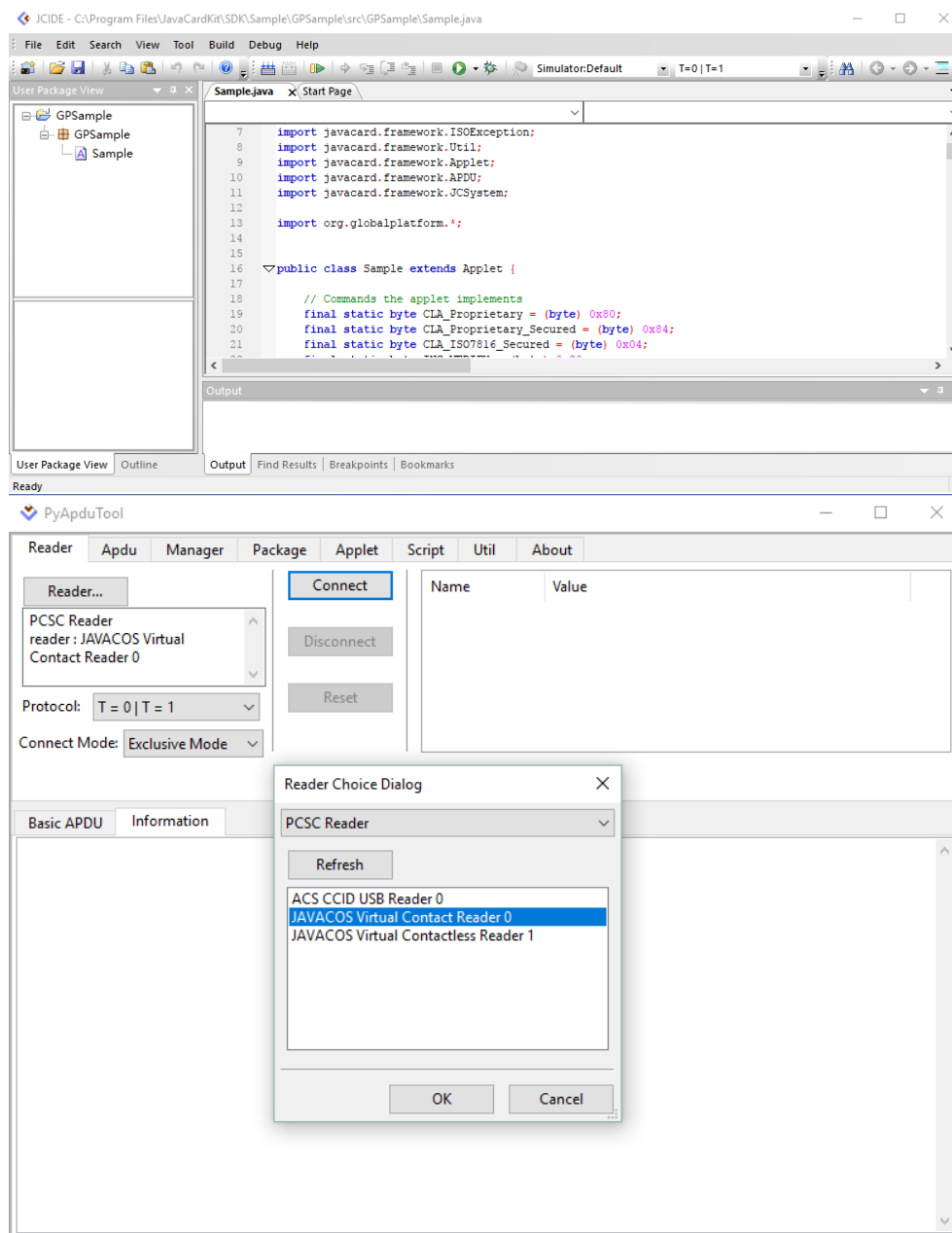
Je multiplatformní open-source simulator[11], implementuje Java Card API v.2.2.1/2. Zrychluje vývoj prototypů appletu, APDU skriptů, verifikačních a unit testů. Simulátor API poskytuje možnost práce jako s reální Java kartou s použitím `javax.smartcardio.*`. Na rozdíl od Java Card Development Kit dovoluje spuštění aplikace bez nutnosti konvertace do `.cap` souborů a má odlišnou realizaci `javacard.security.*`. APDU skripty vytvořené pomocí `jCardSim` jsou kompatibilní s `apdutool` z Java Card Development Kit.

1.6.4 JCKit

JCKit se skládá z JCIDE a PyApduTool[12]. JCIDE je vývojové prostředí, které bylo navrženo speciálně pro vývoj v jazyce Java Card. Poskytuje standardní automatické doplňování kódu a umožňuje debugování v grafickém prostředí. pyApduTool je nástroj, který umožňuje komunikaci s kartou pomocí čtecího zařízení připojeného k počítači, správu balíčků a appletu na kartě a provedení integračních testů. Stejně jako Java Card Development Kit JCKit obsahuje vše potřebné pro vývoj a nasazení appletu, ale na rozdíl od JCCK je kompatibilní pouze s Windows OS. Jedním z největších důvodů použití JCKit je jeho pravidelná aktualizace⁹. Další výhodou JCKit je přehledný user-friendly UI a snadná instalace.

⁹Vydání poslední verze proběhl v roce 2016.

1. TEORETICKA CAST

Obrázek 1.10: JCKit

Návrh

Kapitola popisuje požadavky, které jsou kladené na moduly a návrh změn. Jelikož spousta věcí, které se týkaly struktury sady a vazby modulů, již byla vyřešena v Ing. Petrem Vlaskem[1] a Bc. Filipem Munzarem[2] tato část je stručná.

2.1 Model požadavků

2.1.1 Funkční požadavky

1. Opakované nahrávání .cap souborů.
2. Opakovaná instalace appletu.
3. Správa obsahu Java karet podporujících SCP02.

2.1.2 Nefunkční požadavky

1. Podpora karty NXP J3A.
2. Podpora současných verzí vývojového prostředí NetBeans IDE – sada modulů musí fungovat na nejnovějších verzích NetBeans IDE.

2.2 Návrh změn

Od roku 2014 vývoj NetBeans IDE pokročil a proto aktualizace modulů je jedním z cílů této práce. Jako prvním krokem bylo zvoleno provést testování původní sady v Netbeans IDE verze 8.2, což by mělo zkontrolovat je-li sada funkční a dát přehled budoucích změn.

2.2.1 Testování

Původní sada pluginů byla [2] nainstalována do NetBeans IDE 8.2 a byly provedeny uživatelské testy.

2.2.1.1 Java Card Project

Postupně byly vytvořeny nové projekty a projekty z existujících zdrojů, které využívali JCDK 2.1.2, 2.2.2, 3.0.4 a 3.0.5. Založení všech projektů proběhlo bez problémů. Dále projekty byly úspěšně převedeny do `.cap` souborů pomocí akcí **Build and Convert Project**. Zdrojové soubory použité pro vytvoření projektu z existujících zdrojů jsou umístěny na příloženém CD ve složce `tests/sources`.

2.2.1.2 Java Card Manager

K testování tohoto modulu byly použity karty GemXpresso R4 72K, GemCombiXpresso R4 72K, GemXpresso Pro R3.2 64K a NXP J2A 080. Bylo otestováno připojení, odpojení a nahrání appletu a load souborů. Nahrání selhalo pouze ve chvíli, kdy byl nahráván soubor appletu s verzí JCDK, kterou karta nepodporovala, což v podstatě je správné chování. Jinak proběhlo vše v pořádku. K testování byly použity `.cap` soubory vytvořené v rámci práce Bc. Filipa Munzara[2] a v minulém kroku.

2.2.1.3 Java Card APDU Manager

Bylo otestováno spuštění APDU Manageru a odesílání APDU příkazu. Pokud příkaz měl správnou syntaxi, v odpovědi karty položka SW se rovnala `0x9000`, což znamená úspěch. Na špatné příkazy karta vracela chybové kódy. Také bylo otestováno chování modulu v případě odpojení resp. vyjmutí karty. APDU Manager správně ukázal odpojení karty.

2.2.1.4 SimpleSmartCard API

Spuštění unit testů `testAppletConverter` se skončilo úspěchem.

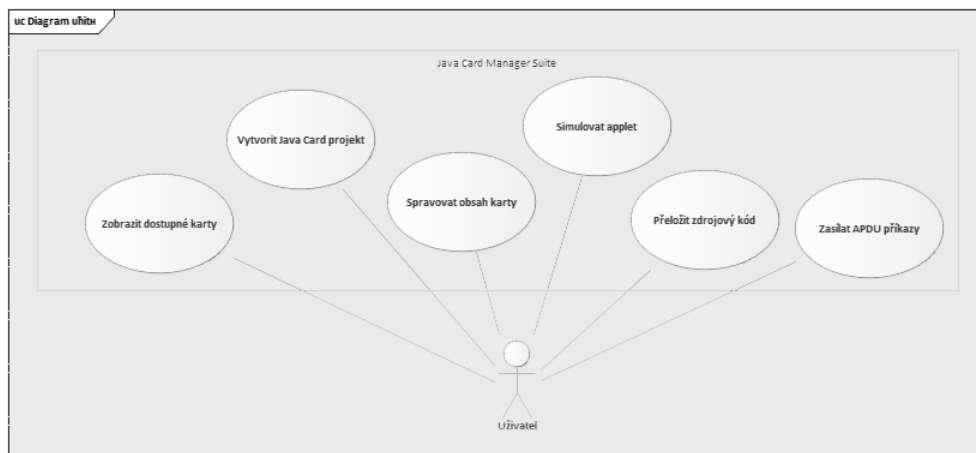
2.2.2 Plánované změny

Předchozí krok úplně zopakoval testování, které bylo provedeno Bc. Filipem Munzarem[2], což ověřilo, že moduly jsou plně funkční v aktuální verzi NetBeans IDE. Tudíž žádné změny, které by zachovali původní funkčnost, nejsou nutné.

Aby Java Card Manager byl schopen připojit chytrou kartu s SCP02 do modulu SimpleSmartCard API bude přidána implementace abstraktní třídy

CardManagerAdapter, která bude zodpovědná za správu karty podle specifikace GlobalPlatform v2.2. Tato změna také by měla ovlivnit UI modulu Java Card Manager.

Panely pro nastavení instalace appletu a vytvoření LOAD souborů budou upravené, aby opakovaně nahrávání bylo zjednodušeno.

Obrázek 2.1: Diagram užítí

Implementace

Tato kapitola popisuje implemetaci jednotlivých požadavků.

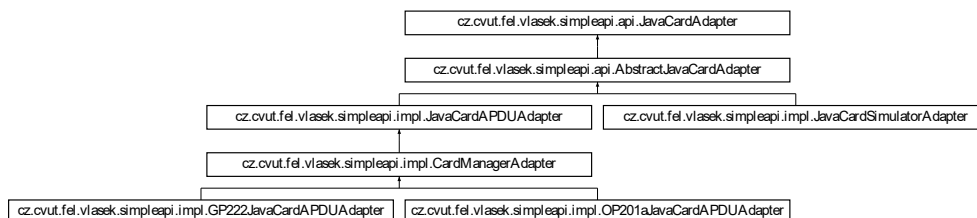
3.1 Podpora SCP02

Sekce popisuje změny se týkající přidání podpory protokolu SCP02 a související s tím změny v UI.

3.1.1 GP222JavaCardAPDUAdapter

Do balíčku `cz.cvut.fel.vlasek.simpleapi.impl` byla přidána třída `GP222JavaCardAPDUAdapter`, která implementuje rozhraní `CardManagerAdapter` podle $i=15^{10}$ SCP02 a kontrolu integrity odpovědi navíc:

- Explicitní inicializace zabezpečeného kanálu
- Tři bezpečnostních klíče
- Generování C-MAC na modifikovaný APDU příkaz
- Šifrování ICV
- Podpora R-MAC

Obrázek 3.1: Hierarchie tříd

¹⁰Sada parametrů, které musí implementovat bezpečnostní doména karty.

3. IMPLEMENTACE

Metoda `authenticate(int securityLevel)` má na starosti explicitní inicializace zabezeceného kanálu a generování bezpečnostních klíčů. Jako argument dostává požadovanou úroveň zabezpečení. Vzhledem k tomu, že SCP02 přináší R-MAC, enum `SecurityLevels` byl rozšířen a již existující položky byly upravené, aby jejich název a popis odpovídal specifikaci `GlobalPlatform v2.2`.

Zdrojový kód 3.1: Úrovní zabezpečení

```
public static enum SecurityLevels {
    NO_SECURITY(0x00, "NO_SECURITY"),
    C_MAC(0x01, "C_MAC"),
    C_DECRYPTION_C_MAC(0x03, "C_DECRYPTION + C_MAC"),
    R_MAC(0x10, "R_MAC"),
    C_MAC_R_MAC(0x11, "C_MAC + R_MAC"),
    C_DECRYPTION_C_MAC_R_MAC(0x13, "C_DECRYPTION + C_MAC + R_MAC"
        );
    ...
}
```

Jelikož R-MAC není součástí `i=15`, karta nemusí ho podporovat, a v APDU odpověď bude obsahovat informace, že bajt P1 APDU příkazu `EXTERNAL AUTHENTICATE` není validní. V tomto případě metoda `authenticate` vyhodí výjimku a uživatel bude informován, že požadovaná úroveň zabezpečení není poskytována kartou.

Zdrojový kód 3.2: Kontrola podpory R-MAC kartou

```
if (response.getSW() == 0x6A86) { // Status Word 6A86 označuje
    nevalidní bajt P1 APDU příkazu
    throw new AdapterException("External Authenticate: Security
        Level is unsupported by card");
}
```

Pokud se podařila inicializace modifikace APDU příkazu v souvislosti s nastavenou úrovní provádí privátní metoda `wrapCommand(CommandAPDU command)`.

Pokud byl zvolen R-MAC, metoda `unwrapResponse(ResponseAPDU response)` je zodpovědná za integritu odpovědi. V případě chyby vyhazuje výjimku a informuje uživatele, že integrita odpovědi byla porušena.

Protože pro generování C-MAC nebo R-MAC SCP02 používá definovány v ISO/IEC 18033-3 Single DES Plus Final Triple DES neboli tzv. "Retail MAC" do třídy `CryptoServices` byla přidána jeho implementaci.

Zdrojový kód 3.3: Retail MAC

```
public static void singleDESTripleDES(byte[] key, byte[] data,
    byte[] vector, byte[] encData){
    ... //inicializace klícu a vektoru
    Cipher cbc1 = Cipher.getInstance("DES/CBC/NoPadding");
    Cipher cbc2 = Cipher.getInstance("TripleDES/CBC/NoPadding");
```

```

cbc1.init(Cipher.ENCRYPT_MODE, secretKeyDes, new
    IvParameterSpec(vector));
cbc2.init(Cipher.ENCRYPT_MODE, secretKeyTripleDes, new
    IvParameterSpec(vector));

byte[] intermeidateResult;

if(data.length > 8){
    intermeidateResult = cbc1.doFinal(data, 0, data.length -
        8);
    System.arraycopy(intermeidateResult, intermeidateResult.
        length-8, encData, 0, 8);
    cbc2.init(Cipher.ENCRYPT_MODE, secretKeyTripleDes, new
        IvParameterSpec(encData));
}

intermeidateResult = cbc2.doFinal(data, data.length - 8, 8);
System.arraycopy(intermeidateResult, intermeidateResult.length
    - 8, encData, 0, 8);
}

```

Dalším krokem by měla být implementace abstraktních metod definovaných rozhraním `CardManagerAdpater` zodpovědných za správu obsahu karty. Jelikož třída `OP201aJavaCardAPDUAdapter` už obsahovala jejich realizace, která byla v souladu se specifikace `GlobalPlatform v2.2`, implementace následujících metod byla přesunuta do společného rodiče `CardManagerAdpater`:

- `delete`
- `getData`
- `getStatus`
- `installForInstall`
- `installForLoad`
- `load`
- `loadArrayOfBytes`

Aby se zlepšila logická struktura kódu do balíčku `cz.cvut.fel.vlasek.simpleapi.impl` byla přidána třída `JavaCardAdapterEnums`. Její obsahem jsou enum třídy, které původně patřily do `OP201aJavaCardAPDUAdapter` a jsou společné pro potomky `JavaCardAdapter`.

3.1.2 Připojování karty a UI

Protože verze SCP karty se zjišťuje až v odpovědi na příkaz `INITIALIZE UPDATE`, panel `ConnectCardPanel` byl rozšířen o volbu protokolů. Také do `ConnectCardPanel` byly přidány UI elementy, které se týkají `SCDP02`. Pokud

3. IMPLEMENTACE

uživatel vybere SCP01, aby se nezobrazovaly úrovně zabezpečení, které tento protokol nepodporuje jComboBox_protocol byl nastaven ActionListener:

Zdrojový kód 3.4: Dynamická změna obsahu ConnectCardPannel

```
jComboBox_protocol.addActionListener(new ActionListener(){
    @Override
    public void actionPerformed(ActionEvent e) {
        javax.swing.JComboBox<String> source = (javax.swing.
            JComboBox<String>) e.getSource();
        String selectedValue = (String)source.getSelectedItemAt();
        if(selectedValue.equals("SCP01")){
            jComboBox_securityLevel.setModel(secSCP1);
            ...
            jTextField_kek.setEnabled(true);
        } else if(selectedValue.equals("SCP02")) {
            jComboBox_securityLevel.setModel(secSCP2);
            ...
            jTextField_kek.setEnabled(false);
        }
    }
});
```

Kde secSCP1 a secSCP2 jsou členy ConnectCardPannel typu DefaultComboBoxModel<JavaCardAdapterEnums.SecurityLevels>. Jejich obsahem jsou úrovně zabezpečení které podporuje SCP01 resp. SCP02.

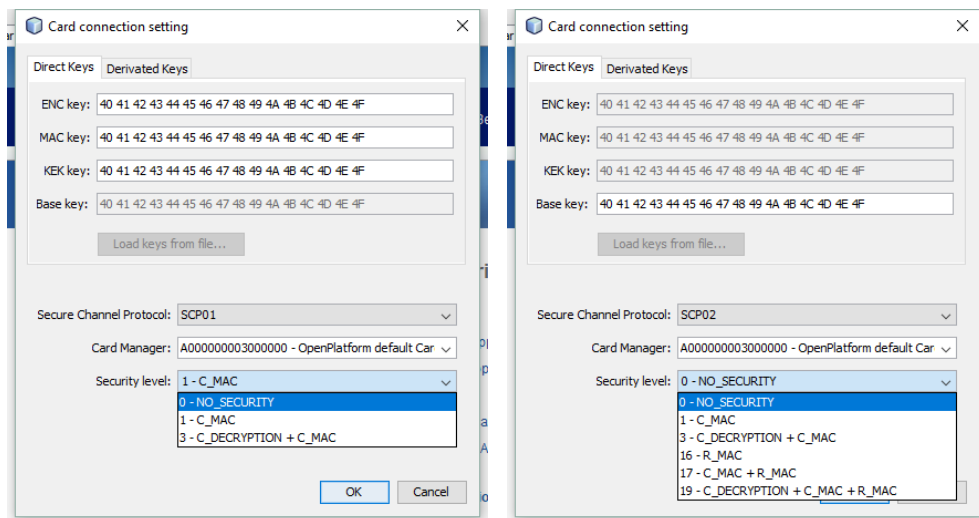
Zdrojový kód 3.5: Inicializace úrovně zabezpečení

```
public ConnectCardPanel() {
    // SCP01 supported security levels
    secSCP1 = new DefaultComboBoxModel<JavaCardAdapterEnums.
        SecurityLevels>();
    secSCP1.addElement(JavaCardAdapterEnums.SecurityLevels.
        NO_SECURITY);
    secSCP1.addElement(JavaCardAdapterEnums.SecurityLevels.C_MAC);
    ;
    secSCP1.addElement(JavaCardAdapterEnums.SecurityLevels.
        C_DECRYPTION_C_MAC);

    // SCP02 supported security levels
    secSCP2 = new DefaultComboBoxModel<JavaCardAdapterEnums.
        SecurityLevels>(JavaCardAdapterEnums.SecurityLevels.
        values());
    ...
}
```

ActionListener také má na starosti blokaci elementů UI, které nejsou zapotřebí pro zvolený protokol.

V závislosti na zvoleném protokolu ve třídě JavaCardAPDUConnections se vytvoří instance buď OP201aJavaCardAPDUAdapter nebo GP222JavaCard-APDUAdapter.

Obrázek 3.2: Připojení karty

3.2 Opakované nahrání .cap souborů

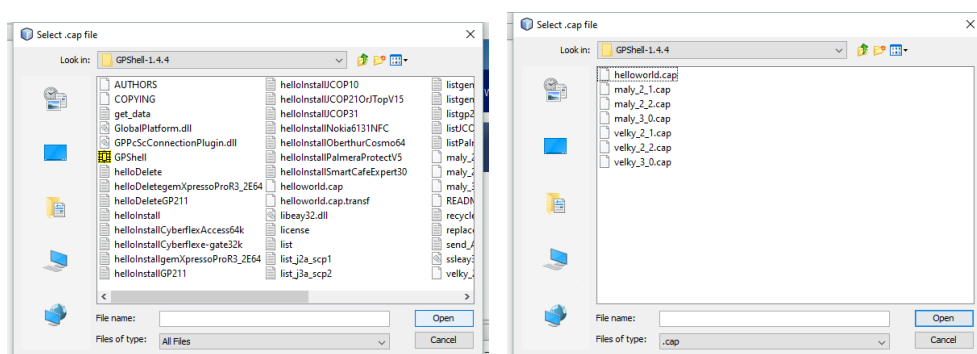
První oprava se netýká opakovaného nahrání a byla záměrná na usnadnění vyhledávání .cap souborů.

Zdrojový kód 3.6: Filtrace souborů

```
public static void selectFileDialog(JTextField textField, JPanel
owner) {
    JFileChooser chooser = new JFileChooser();
    FileNameExtensionFilter filter = new FileNameExtensionFilter(
        ".cap", "cap");
    chooser.setDialogTitle(NbBundle.getMessage(
        JavaCardManagerHelper.class, "JavaCardManager.BrowseTitle
"));
    chooser.setFileFilter(filter);
    String path = textField.getText();
    if (path.length() > 0) {
        File f = new File(path);
        if (f.exists()) {
            chooser.setSelectedFile(f);
        }
    }
    if (JFileChooser.APPROVE_OPTION == chooser.showOpenDialog(
owner)) {
        File projectDir = chooser.getSelectedFile();
        textField.setText(projectDir.getAbsolutePath());
    }
}
```

Díky nasazení filtru průzkumník zobrazuje pouze .cap soubory. Možnost zobrazení všech souborů zůstává.

3. IMPLEMENTACE

Obrázek 3.3: Výběr souboru

Další krok byl zaměřen přímo na usnadnění opakovaného nahrání .cap souborů.

Nahrání souboru se koná pomocí buď akce `JavaCardManagerLoadAppletAction` nebo `JavaCardManagerInstallAppletAction`, které vyžadují nastavení ze strany uživatele. Pro jejich vyplnění slouží dialogové okna, tvořené `InstallAppletPanel` a `LoadAppletPanel`. Protože akce vždycky vytváří novou instanci panelu, uživatel musí znovu zadat veškeré údaje. Řešením je uložení naposled použitých nastavení a jejich zobrazení v UI, aby uživatel mohl zkontrolovat nebo opravit parametry. Do každé akce byly přidány privátní členy, do kterých se ukládají již použité nastavení. Předání nastavení do příslušného panelů zjednodušuje opakovaně nahrání.

Zdrojový kód 3.7: Předání nastavení do `InstallAppletPanel`

```
public void setLastParameters(AppletInstallParams
    lastInstallParameters, String lastFile, int lastManager){
    jTextField_file.setText(lastFile);
    jTextField_installParam.setText(lastInstallParameters.
        getInstallationParams());
    ...
    jComboBox_manager.setSelectedIndex(lastManager);
    dialogDescriptor.setValid(valid()); // validace, jestli
        naposled pouzite parametry jsou stale aktualni
}
```

Testování

Testování modulu mělo dvě cíle:

1. Ověření, jestli nebyla poškozena původní funkcionality
2. Otestování práce modulu s kartou typu NXP J3A.

Testování proběhlo v NetBeans IDE ve verzi 8.2. Pro splnění prvního bodu byly zopakované uživatelské testy popsané v kapitole 2.2.1. Výsledkem všech testů je úspěch. Také bylo otestované připojení karet podporujících SCP01 s použitím SCP02 a naopak. Java Card Manager Suite informuje uživatele, že zvolený protokol není podporován kartou. V průběhu testování modulu Java Card Manager a Java Card Project bylo ověřeno, že proces opakovaného nahrání `.cap` souborů je jednodušší.

4.1 NXP J3A

Jedná se o kartu s dvojitým rozhraním, která používá Java Card verze 2.2.2 a v závislosti na konfiguraci obsahuje buď 40KB nebo 80KB EEPROM paměti[13]. K testování byla využita karta NXP J3A 080.

4.1.1 Java Card Manager

Kartu se dá úspěšně připojit. Avšak pokud nastavená úroveň zabezpečení bude vyžadovat kontrolu integrity odpovědi připojení selže. Je to způsobeno tím, že karta je kompatibilní se specifikací GlobalPlatform v2.1.1, když R-MAC byl zaveden ve verzi 2.2.

Dále byla otestována správa obsahu karty. Na kartu se dá úspěšně nahrát LOAD soubory různé velikosti a vytvoření instance appletu z nahraných LOAD souboru také proběhlo v pořádku. Instalace appletu pomocí akce **Install .cap file** také proběhla bez problémů. Akce **Delete applet** a **Delete file** odstraňují z karty applety a LOAD soubory bez jakýchkoliv problémů.

4. TESTOVÁNÍ

4.1.2 Java Card APDU Manager

APDU manager se dá spustit pro připojenou kartu a modul správně reaguje na odpojení nebo vyjmutí karty. Také bylo otestované odesílání APDU příkazů a příjem odpovědi. V případě správného příkazu Status Word v odpovědi se rovnal 0x9000 jinak nějakému chybovému kódu, viz 1.3.

Zdrojový kód 4.1: Testování APDU komunikace

```
COMMAND: 80 CA 9F 7F [GET DATA]
RESPONSE: 9F 7F 2A 47 90 51 68 47 91 00 78 ...
STATUS: 90 00 [SW OK]

COMMAND: 00 A4 04 00 08 D0 D1 D2 D3 D4 D5 01 01 [SELECT]
RESPONSE: 48 65 6C 6C 6F 20 57 6F 72 6C 64 21
STATUS: 90 00 [SW OK]

COMMAND: 80 CA 00 00 [GET DATA]
RESPONSE: empty response
STATUS: 6A 88 [SW ERROR_DATA_NOT_FOUND]

COMMAND: FF FF FF FF
RESPONSE: empty response
STATUS: 6E 00 [SW ERROR_WRONG_CLA]
```

Dále byla otestována komunikace s appletem na kartě. Na kartu byl nahrán .cap soubor vytvořený pomocí Java Card Project ze zdrojových kódů appletu, který ukládá a vrací data. Zdrojové kódy pro tento test byly převzaty z práce Bc. Filip Munzara[2]. I zde vše proběhlo bez problémů.

Zdrojový kód 4.2: Testování APDU komunikace

```
COMMAND: 00 A4 04 00 06 A0 B0 C0 D0 F0 E1 [SELECT] // vyber
        appletu
RESPONSE: empty response
STATUS: 90 00 [SW OK]

COMMAND: 80 01 00 00 03 12 34 56 // nahrani dat
RESPONSE: empty response
STATUS: 90 00 [SW OK]

COMMAND: 80 00 00 00 03 // nacteni dat
RESPONSE: 12 34 56
STATUS: 90 00 [SW OK]
```

Závěr

Mým zadáním bylo doplnění modulu, aby bylo možno vyvíjet applety pro Java karty, které podporují SCP02. Dalšími úkoly byly aktualizace sady na poslední verzi NetBeans IDE a zdokumentovat volně dostupné nástroje pro vývoj appletu na platformě Java Card.

V první fázi bylo provedeno testování sady v NetBeans IDE ve verzi 8.2, během kterého bylo zjištěno že Java Card Manager Suite je plně funkční v aktuální verzi vývojového prostředí a tudíž žádné změny cílené na aktualizace nejsou nutné.

Druhá fáze se věnovala zkoumání standardu pro chytré karty a komunikace s nimi, především se specifikacemi GlobalPlatform, resp. Open Platform. Také byl vytvořen přehled již existujících nástrojů.

Třetí byla cílena na implementaci podpory SCP02 v souladu se specifikací Global Platform v2.2. a drobná zlepšení UI. Také jsem se pokusila provést refaktoring aby se zlepšila logická struktura a čitelnost kódu, což by mělo usnadnit další údržbu sady.

Sadu Java Card Manager Suite by bylo dobré nadále aktualizovat. Během zkoumání již existujících nástrojů pro práce s Java kartami jsem nenalezla žádné jiné, které by byly integrované do aktuální verze NetBeans IDE, a proto by bylo dobré zveřejnit plug-iny na NetBeans Plugin Portal.

Během této práce jsem se seznámila s několika technologiemi, ale nejvíc mě zaujaly technologie Java Card, MULTOS a standardizace systému chytrých karet.

Literatura

- [1] Vlášek, P.: *Demonstrace šifrování na platformě Java Card [online]*. Diplomová práce, Diplomová práce, České vysoké učení technické v Praze, 2008, [cit. 2015-12-17]. Dostupné z: https://dip.felk.cvut.cz/browse/pdfcache/vlasep1_2008dipl.pdf
- [2] Munzar, F.: *Podpora vývoje aplikací pro čipové karty Java Card [online]*. Diplomová práce, Bakalářská práce, České vysoké učení technické v Praze, 2014, [cit. 2015-12-17]. Dostupné z: https://dip.felk.cvut.cz/browse/pdfcache/munzafil_2014bach.pdf
- [3] Chen, Z.: *Java Card Technology for Smart Cards: Architecture and Programmer's Guide*. Addison-Wesley Longman Publishing Co., Inc. Boston, MA, USA, první vydání, 2000, ISBN 0201703297.
- [4] Oracle Corporation: *Java Card 3 Platform Virtual Machine Specification, Classic Edition Version 3.0.5 [online]*. [cit. 2017-04-09]. Dostupné z: <https://docs.oracle.com/javacard/3.0.5/JCVMS/JCVMS.pdf>
- [5] Oracle Corporation: *Java Card Platform Runtime Environment Specification, v3.0.5 [online]*. [cit. 2017-06-18]. Dostupné z: <http://www.oracle.com/technetwork/java/embedded/javacard/downloads/index.html>
- [6] MULTOS Limited: *Secure multi-app OS for smart devices [online]*. [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: <http://www.multos.com/>
- [7] Spáčil, V.: *Užití čipové karty ke generování a správě šifrovacích klíčů [online]*. Diplomová práce, Bakalářská práce, Masarykova univerzita, fakulta informatiky, 2009, [cit. 2017-12-17]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/208177/fi_b/?id=162832
- [8] GlobalPlatform, Inc.: *Global Platform Card Specification Version 2.2 [online]*. [cit. 2017-06-27]. Dostupné z: <https://www.globalplatform.org/>

LITERATURA

- [9] Böck, H.: *Platforma NetBeans: Podrobný průvodce programátora*. Brno: Computer Press, první vydání, 2010, ISBN 978-80-251-3116-9.
- [10] Youssef, A.: EclipseJCDE [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://eclipse-jcde.sourceforge.net/>
- [11] LICEL LLC: JCardSim: Java Card Runtime Environment Simulator [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://jcardsim.org/>
- [12] JAVACOS Technologies Co. Ltd: Java Card Development Kit [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://www.javacos.com/developmentkit.php>
- [13] NXP® Semiconductors N.V.: Product Selector Guide[online]. [cit. 2017-06-27]. Dostupné z: http://www.nxp.com/docs/en/product-selector-guide/939775017001_v9_HR.pdf?fsrch=1&sr=7&pageNum=1

Seznam použitých zkratek

- AID** Application Identifier
- APDU** Application Protocol Data Unit
- API** Application Programming Interface
- ATR** Answer To Reset
- CBC** Cipher Block Chaining
- COS** Card Operating System
- DES** Data Encryption Standard
- ECB** Electronic Codebook
- EPROM** Erasable programmable read-only memory
- EEPROM** Electrically erasable programmable read-only memory
- ICC** Integrated Circuit Card
- ICV** Initial Chaining Vector
- ISO** International Organization for Standardization
- MAC** Message Authentication Code
- PROM** Programmable Read-Only Memory
- RAM** Random Access Memory
- RFID** Radio Frequency Identification
- ROM** Read-only Memory
- RTE** Runtime Environment

A. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

SCP Secure channel protocol

UI User Interface

Obsah přiloženého CD

documentation	
├─ Java Card Project.....	dokumentace modulu Java Card Project
├─ Java Card Manager	dokumentace modulu Java Card Manager
├─ Java Card APDU Manager....	dokumentace modulu Java Card APDU Manager
└─ SimpleSmartCardAPI	dokumentace modulu SimpleSmartCardAPI
JavaCardManagerSuite.....	složka s moduly pro NetBeans IDE v8.2
src	
├─ impl.....	zdrojové kódy sady JavaCardManagerSuite
└─ thesis	zdrojová forma práce ve formátu L ^A T _E X
test	soubory použité při testování
├─ sources	zdrojové kódy použité při testování
└─ applets	applety použité v při testování
thesis.pdf	text práce ve formátu PDF
readme.txt.....	popis obsahu CD

Autentikace

C.1 INITIALIZE UPDATE

Tabulka C.1: APDU příkaz INITIALIZE UPDATE

Bajt	Hodnota	Popis
CLA	0x80 – 0x83 nebo 0xC0 – 0xCF	Třída příkazů a výběr logického kanálu
INS	0x50	INITIALIZE UPDATE
P1	xx	Verze klíče, kterou použije bezpečnostní doména
P2	00	Musí se rovnat 0x00
Lc	0x08	Délka Host Challenge
Data	xx xx ...	Host Challenge, generuje se off-card entitou a v rámci sessiony musí být unikátní
Le	00	Musí se rovnat 0x00

C.2 EXTERNAL AUTHENTICATE

Tabulka C.2: APDU příkaz EXTERNAL AUTHENTICATE

Bajt	Hodnota	Popis
CLA	0x84 – 0x87 nebo 0xE0 – 0xEF	Třída příkazů, výběr logického kanálu, identifikace zabezpečené zprávy
INS	0x50	EXTERNAL AUTHENTICATE
P1	xx	Víz. C.3
P2	00	Musí se rovnat 0x00
Lc	0x10	Délka Host Cryptogram a C-MAC
Data	xx xx ...	Host Cryptogram a C-MAC
Le		Není

Tabulka C.3: Hodnoty P1 EXTERNAL AUTHENTICATE

P1	Security Level	Protokol	
0x19	C-DECRYPTION + C-MAC + R-MAC		SCP02
0x17	C-MAC+R-MAC		
0x10	R-MAC		
0x03	C-DECRYPTION+C-MAC	SCP01	
0x01	C-MAC		
0x00	NO_SECURITY_LEVEL		